

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruların Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir PAKDEMİRLİ tarafından anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ali KENANOĞLU
İstanbul Milletvekili

Kamuoyuna yansıyan haberlere göre, Türkiye Varlık Fonu'na (TVF) devredildikten sonra yüksek faizle borçlanarak rekor düzeyde alım yapan ÇAYKUR'un, 2019 yılında da yine zarar ettiği belirtilmektedir. Özelleştirmeye zemin hazırlamak için bilinçli olarak zarar ettirildiği iddia edilen ÇAYKUR'un, fona devredildikten sonraki toplam zararı ise 1 milyar 559 milyon liraya ulaşmıştır.

3,5 milyar TL borcu olan kurumun geçen yıl 395 milyon lira faiz ödediği, 2018 yılından bu yana AKP Sakarya Büyükşehir Belediye Başkan adayı Yusuf Ziya Alim tarafından yönetilen ÇAYKUR'un mali tablosunun düzelmediği, kurumun her yıl zarar ettiği bildirilmektedir.

ÇAYKUR, 2014 yılında TVF'ye devredilmiş ve 2017 yılına kadar 116 milyon lira kar etmiştir. Bu tarihten sonra ise Karadeniz ekonomisinin en önemli kurumlarından olan ÇAYKUR görülmemiş büyüklükte zarar etmeye başlamıştır. 1992 yılından 2017'ye kadar 486 milyon liralık zararı olan kurumun, sadece son üç yıldaki zararı bunun üç katına ulaşmıştır. 2018 yılındaki 657 milyon liranın geçmiş yıl zararına eklenmesi sonucunda 2019 yılına devreden geçmiş yıl zarar tutarı 1 milyar 151 milyon lira olmuştur.

Kurumun ticari alacaklar hesabı 2018 yılına göre 322 milyon TL artmıştır. 2018 yılında 519 milyon TL olan alacak tutarı geçen yılın sonunda 842 milyon TL olarak gerçekleşmiş, tespitlere göre, ÇAYKUR'un bankalara olan kredi borçlarının 2019 sonunda 3 milyar 498 milyon liraya çıktığı, 2018 yılında 2 milyar lira olan banka kredilerinin bir yılda 1 milyar 442 milyon lira arttığı, ticari borçların 6 milyon 751 bin lira artışla 19 milyon 294 bin lira olduğu, Kurumun 2019 yılı dönem sonu itibarıyla satıcı firmalara 14 milyon 451 bin TL borcu bulunduğu, bu borcun 13 milyon 962 bin TL'sinin büyük reklam kampanyalarıyla tanıtılan ancak hedeflenen pazar payına ulaşamayan Didi isimli soğuk çaydan kaynaklandığı belirtilmektedir.

Dünyanın en çok çay tüketen ülkesi olan Türkiye’de çay satabilmek için kurum, spor kulüpleri, salonları ve stadyumlara 18 milyon, televizyon ve radyolara 9 milyon 907 bin, çay, şemsiye, kupa vb. reklamlara 5 milyon 849 bin olmak üzere 36 milyon 367 bin TL’lik reklam yapmıştır.

Fuar, festival gibi etkinliklere harcanan tutar ise 896 milyon TL olmuş, başta kamu bankaları Ziraat Bankasına 125 milyon, Vakıflar Bankasına 88 milyon ve Halk Bankasına 53 milyon olmak üzere 395 milyon TL faiz ödemiştir.

Bütün bunlara göre;

- 1- Çaykur’un son üç yılda rekor düzeyde zarar etmesinin sebebi nedir?
- 2- Zararın nedenleri hakkında bir inceleme başlatılmış mıdır?
- 3- Bu zararın sorumluları kimlerdir?
- 4- Zararın sorumluları hakkında bir işlem yapılmış mıdır?
- 5- Çaykur’un zarar etmemesi için ne gibi önlemler alınacaktır?